

Teksti ja kuvat: **Hanna Rissanen**

KUNNIAA, KIITOKSIA JA PIENENTYNEET ENERGIAKULUT
PONNISTUSTEN SALDONA

Julkisivuhanke meni niin sanotusti putkeen

Energiankulutukseen liittyvät tavoitteet taloyhtiöiden korjaushankkeissa voivat osin olla kahden suuntaiset.

Lämmitykseen ostetusta energiasta ei haluta jakaa osuutta harakoille, eli energiahukat pyritään laittamaan aisoihin.

Toisaalta tarvetta voi olla suojautumiselle liialta lämmöltä päivinä, jolloin aurinko on korventaa parvekkeilleen asettautuneet. As Oy Kirkkopuistikko 9:ssä myös nämä seikat ovat nyt reilassa.

Julkisivuremontti 2013 -kilpailuissa kunniamaininnan saaneista kahdesta taloyhtiöstä toisen, vaasalaisen, hankkeessa noteerattiin kiitoksella erityisesti määrätietoinen ja kattava ote energiatehokkuusasioista.

Vuonna 1965 Vaasan Kirkkopuistikon varteen nousseiden kahden kerrostalon julkisivuille viime vuosikymmenen loppupuolella tehdyn kuntoarvi-

on pohjalta yhtiössä oli ollut jo ajatusta rajata hanke vanhojen rakenteiden kunnostukseksi.

Sittemmin tähtäin nostettiin toiselle asteelle, sillä pinnallisissa korjauksissa rahallinen vaikutus olisi kirjautunut ainoastaan menopuolelle. Julkisivun lämmöneristystä sen sijaan parantamalla ja vaihtamalla samalla ikkunat huomattavasti energiatehokkaampiin - suurempien remonttikustannusten

Pitkähkö yhteistyörupeama takana hyvässä yhteishengessä: vastaava työnjohtaja Jonas Björkgren, VRK Vaasan Rakennuskorjaus Oy (vas.), isännöitsijä Mats Yli-Panula, suunnittelija Torvald Björkqvist sekä hallitusta vetävä Pentti Mäenpää.

Paitsi yhtenäisen värityksen lisäksi joutsenkuvio viestivät talojen kuulusta samaan yhtiöön. Lippu liehui Minna Canthin kunniksi.

uhallakin - oli odotettavissa, että vuosien myötä eurot eivät enää valuisi käyttökustannuksina, energiamaksuina, yhtiön kassasta energiayhtiölle yhtä vuolaasti kuin ennen.

- Mentiin niin, että saadaan säästöjäkin eikä vain kuluja, taloyhtiötä noin seitsemän vuotta isännöinyt Mats Yli-Panula Isännöitsijätoimisto Buma-Team Oy:stä tiivistää homman idean.

Lasien välinen ilman esilämmitin

Pelkästään julkisivun pintakorjauksiin ja maalamiseen rajoittuvana hanke olisi ollut rahanhukkaa sikälkin, että ennen pitkää ikkunat olisi ollut pakko uusia joka tapauksessa. Se tuskin olisi onnistunut tuottamatta vaurioita uusituille julkisivupinnoille ainakaan pieluksissa.

Kun uudella otteella suunniteltu korjaushanke keväällä 2012 pyöräytettiin konkreettisesti käyntiin, ikkunat olivat jo siinä kunnossa, että edes siivousfirma ei uskaltanut avata pahimpia pestäväksi.

Alkuperäinen julkisivurakenne - 16 cm betonia, 20 cm kevytbetoniharkkoa, 3 cm rappausta - sai pintaansa 75 millimetrin eristysvillalänsän, jonka päälle työstettiin uusi kolmikerrosrappaus.

Ikkunat vaihtuivat malliin, jossa sekä sisä- että ulkopinnassa on kaksilasinen lämpöelementti. Syvyydeltään karmit valittiin sen verran mittaviksi, että lasin ulkopinta on edelleen samassa suhteessa julkisivun pintaan kuin ennenkin. Kylmään vuodenaikaan huoneeseen virtaava korvausilma esilämpenee ikkunan välitilassa ennen kuin työntyy sisälle venttiilin kautta. Taloyhtiön hallituksen puheenjohtaja Pentti Mäenpää kertoo mitanneensa lämpötilan nousuksi jopa yhdeksän astetta. Myös

Takajulkisivujen ylimpien kerrosten ikkunarivistö muodostui ennen muista ikkunoista muodoltaan silmiinpistävästi eroavista ikkunoista. Päätös muuttaa ne muiden kaltaiseksi tuotti rakentajille melkoisen betoninsahausurakan, mutta tuotti ulkonäöllisesti merkittävän parannuksen.

Tältä vaasalaisen As Oy Kirkkopuistikko 9:n pääty ja julkisivut näyttivät aikaisemmin.

lupauksen pinnoitetun ikkunan huurtumattomuudesta hän on todennut täytyneeksi ainakin oman huoneistonsa osalta.

Parvekkeiden kasvattaminen 60 senttimetriä aiempaa syvemmiksi käytettävyyden parantamisen nimissä on arvatenkin vähentänyt lämpöenergian tarvetta, sillä aiemmin talojen parvekkeista vain osassa oli parvekelasit. Uusittuina kaikki parvekkeet saivat paitsi läpinäkymätöntä lasia olevat kaiteet ilmettä yhtenäistävät parvekelasit.

Insinöörimiehiä kun on, Pentti Mäenpää on ilmiselvästi mieltynyt laskentatehtäviin ja erilaisten käyrästöjen laatimiseen. Vuonna 2007 määritellyn energialuokan laskentatavan mukaan As Oy Kirkkopuistikko 9 on kirinyt peräti energialuokkaan A.

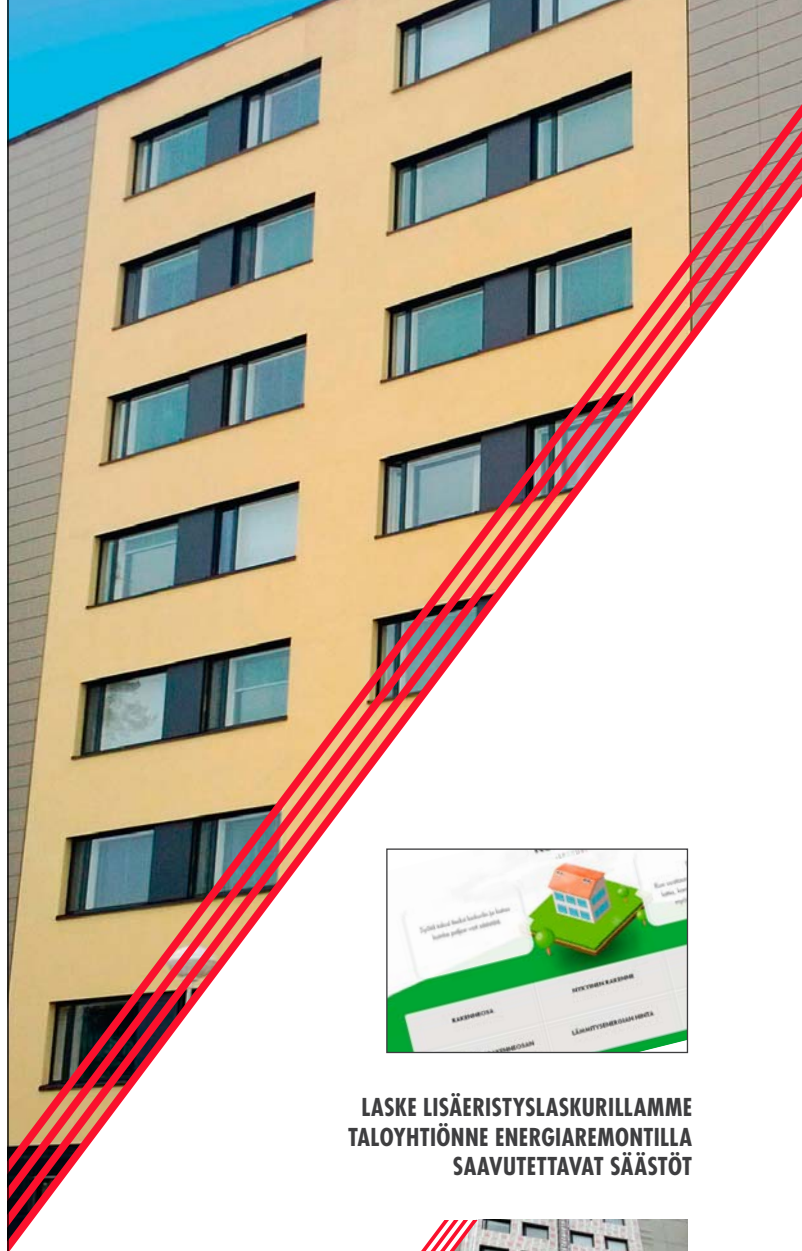
Ensi vuoden alusta laskentakäytännöissä siirrytään kuitenkin uudenlaiseen E-lukulaskentaan. Siinä energialuokka ei määrity enää todettujen, asuineliötä kohden jaettujen energiankulutuslukemien mukaan, vaan painoarvo on mm. rakennuksen eristeille, lämmitystavalle ym. tekijöille määritellyillä normeilla. Mäenpäästä muutos ei ole saanut kannattajaa, eikä se johdu vain siitä, että alustavien laskelmiensa mukaan oman taloyhtiön energialuokka näyttäisi muuttuvan sen myötä D:hen.

Suojaan alta polttavan auringon, parvekkeella

Vaasan Kirkkopuistikko on yhtä kuin keskustasta kohti Palosaarta venyvä puisto-osuus sekä sitä molemmilla puolin reunustava Kirkkopuistikko-katu. Suurhankkeen läpikäyneen taloyhtiön sijainti asetti rajoituksensa. Kadunvarren taloissa parvekkeiden materiaalit ovat osa katukuvaa.

Parvekkeiden uudet kaiteet ovat vihertävää rapausta peilaavaa lasia. Läpinäkymättöminä ne kätkevät parvekkeiden kalustusten kirjon kadulta katsoen. Taloyhtiö halusi varmistaa rakennusvalvonnan hyväksynnän myös länsisuuntaan olevien parvekkeiden ylälasien eteen tarvittaessa vedettäville, vaaleasävyisille suojaverhoille.

– Parvekkeet voivat kesällä olla erittäin kuumia, Mäenpää kertoo. Hänellä oli jo entuudestaan kokemusta yhdenlaisista kuumuudelta suojaavista verhoista.

**LASKE LISÄERISTYSLASKURILLAMME
TALOYHTIÖNNE ENERGIAREMONTILLA
SAAVUTETTAVAT SÄÄSTÖT**

Parocin uudelta taloyhtiösivustolta **TIETOA JA KOKEMUKSIA TALOYHTIÖIDEN ENERGIAREMONTEISTA**

Laske, kuinka paljon taloyhtiönne säästäisi lisäeristämällä ja tutustu jo toteutuneisiin lisäeristyshankkeisiin.

Tervetuloa tutustumaan taloyhtiösivustoomme www.paroc.fi

 PAROC®
Better built environment

Kun suojautumismahdollisuudelle oli saatu yhteinen tahto, tietoon tuli vieläkin parempi materiaalivaihtoehto. Palosuojakäsiteltyä verhousta voi rullata lasin sisäpuolella tarpeen mukaan joko alhaalta ylöspäin tai päinvastoin. Kankaan ulkopinta heijastaa lämmön takaisin, eikä ankarimmillaankaan tykittävä aurinko pysty häättämään iltapäivän parveke-eläjää. Lisäetuna materiaalilla on, että sen läpi näkee kadulle, toisin päin näkymiä ei ole.

Parvekenautinnon viimeistelyksi joka parvekkeen lattia sai ylellisen harmaata neulehuopaa olevan verhouksen.

Oivallisen lähtökohdan parvekkeiden laajentamiselle rakenteellisessa mielessä arkkitehti- ja rakennesuunnittelusta vastanneen Oy Polyplan Ab:n toimitusjohtajan Torvald Björkqvistin mukaan tarjosi se, että vanha laatta oli 15 senttimetriä huone- tasoa alempana.

Rakennusten väriyysuunnittelusta käytiin keskustelua paljonkin, mutta äänestykseen asti yhtiökokouksella suunnitelmista menttiin ainoastaan parvekkeiden laajennuksesta. Vastustajiaakin oli - vielä siinä vaiheessa.

Jälkeenpäin osakkaat ovat olleet hyvin tyytyväisiä. Suurena lisäbonuksena uusien ikkunoiden myötä liikenteen äänet ovat jääneet kadulle. Isännöitsijä Yli-Panulalle on viestitetty, että jopa roska-autojen käynti jää nykyään asukkailta havaitsematta.

Kallis energia kannustaa tukkimaan vuodot

Kaikkienensa lähemmäs puolen toista miljoonan euron hankkeen toteuttaminen on ollut iso päätös. Lievittävää tietoa menojen rinnalla on luettavissa puheenjohtaja Pentti Mäenpään laatimilta, kulutuksia ja kuluja kuvaavilta käyrästäiltä. Vuodesta 2003 kaukolämmön yksikköhinta (euroa/MWh) on nousut jokseenkin koko ajan - lähtöpisteestä käyrästäön viimeisen vuoden, 2013 loppuun saakka peräti 92 prosenttia. Taloyhtiön kaukolämpökuluissa nousu on ollut vaihtelevampaa talvien erilaisuusistakin johtuen, pääasiassa kuitenkin noususuuntaista - mutta: Ensimmäinen kokonainen vuosi hankkeen valmistuttua oli 2013. Kyseisen vuoden kaukolämpökulut olivat käyrästäön mukaan 29 000 euroa, vähemmän kuin 10 vuotta aiemmin; Vuonna 2003, jolloin euroja energiatoimittajalle siirtyi 30 000 euroa .

Varsin mielenkiintoista, sillä energian hinta oli 2003 sentään vain noin puolet vuoden 2013 hintatasosta. Vaikutusta tosin on myös sillä, että lämmitystarveluku eli astepäiväluku (* oli vuonna 2003 korkeampi (4444) kuin vuonna 2013 (3922).

*) Ilmatieteen laitoksen nettisivuilta löytyy tietoa lämmitystarveluvun määräytymisperiaatteesta

40^y QUALITY

SUPPORT

FLEXIBILITY

ENVIRONMENT

steni® colour

JULKISIVUT

60

uutta väriä*

40

vuoden takuu

100%

kosteuden ja pakkasen -kestävyys

Steni julkisivulevyissä on ainutlaatuinen rakenne, jonka vuoksi Steni-levyt ovat markkinoiden vahvin ratkaisu.

* 60 uutta väriä sisältävät myös vakiovärimme. Tässä ilmoituksessa näytillä joitain uusia värejä. Ota yhteyttä ja pyydä uusi väri- ja materiaaliopas!

JOKILAAKSON PÄIVÄKOTI
ARKKITEHTI: EDUARCH

www.steni.fi

Building knowledge